

Eimund Åsvang
Engerdalsveien 3443
2443 Drevsjø

Saksbehandler, innvalgstelefon

Marie-Louise Olsen, 61 26 60 76

Kvisleflået og Hovdli NR - avslag - transport med snøskuter til Luvhøsetra

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 første ledd samt § 3 punkt 4 i verneforskrift for Kvisleflået og Hovdli avslår Statsforvalteren søknad om bruk av snøskuter igjennom Kvisleflået og Hovdli naturreservat til Luvhøsetra. Dette begrunnes med, at ytterligere snøskuterkjøring til Luvhøsetra fører til økt forstyrrelser i et sårbart naturreservat med Ramsar status med risiko for at den samlede belastningen på området blir for stor.

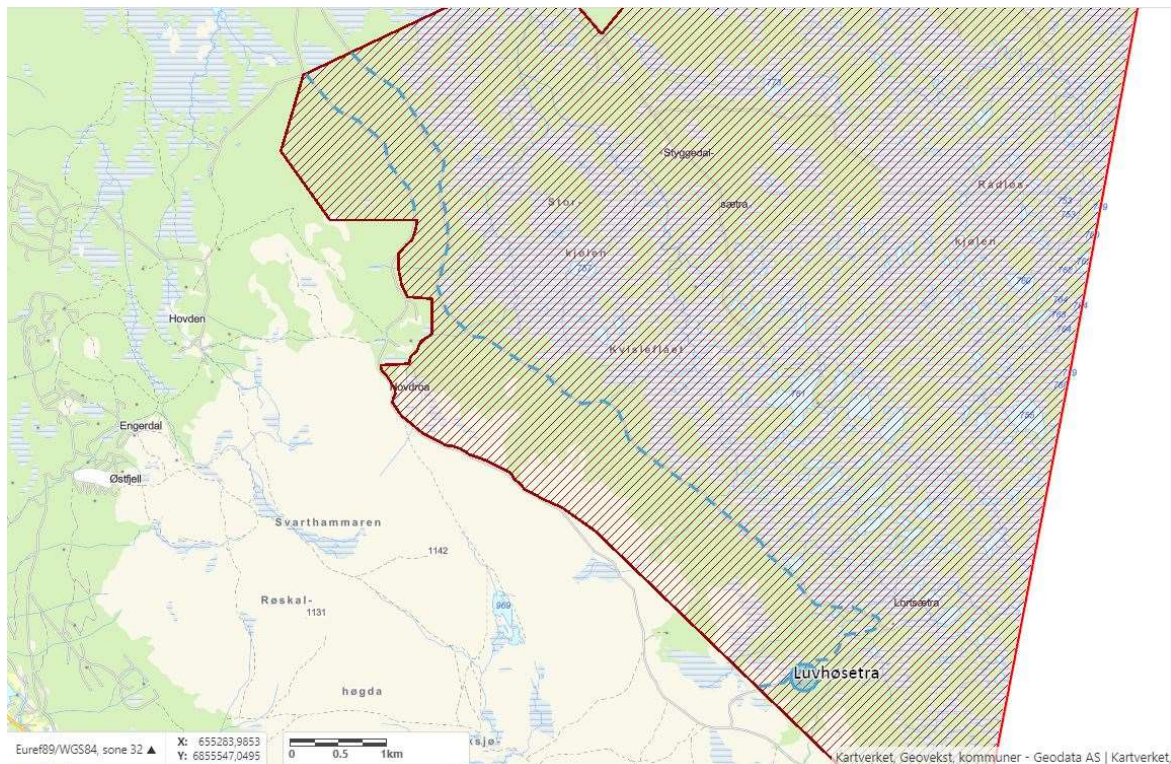
Søknad

Vi viser til deres søknad av 4. januar 2021 angående tillatelse til å kjøre med snøskuter gjennom Kvisleflået og Hovdli naturreservat til hyttefeste gbnr. 165/1/270 (kallet Luvhøsetra) i Engerdal kommune.

Det fremgår ikke av søknaden, hvor mange turer søker ønsker, men det søkes for en periode på 3 år.

Formålet med ønskede kjøring framgår ikke tydelig, men det vises til at søker er medeier av hytta og at det blant annet søkes om kjøring under dårlig vær på hhv. Lortsætervegen eller Nysætervegen til setra (vises på kart side 2). Vi kan i arkivet vårt se at Engerdal kommune tidligere har gitt dispensasjon fra motorferdselsloven til aktuelle søker blant annet for transport av bagasje og utstyr.

Fylkesmannen vurderer kun, den delen av traseen som berører Kvisleflået og Hovdli naturreservat, det vil si den del av traseen (blå stipla linje) som vises på kart side 2.

Rød skravert polygon = utsnitt av Kvisleflået og Hovdolia naturreservat. Blå stiplede linjer innenfor skraveringen = ønskede traseer for kjøring til setra hhv. Lortsætervegen eller Nysætervegen.

Lovgrunnlag

Kvisleflået og Hovdolia naturreservat ble opprettet i 1981 og utvidet i 2005. Formålet med fredningen er å bevare et stort og spesielt naturskogområde og et våtmarksområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Av spesielle kvaliteter har området store arealer med naturskog og gammelskog, stedvis med urskogpreg eller som ekte urskog, stort mangfold av skogtyper, viktige hekke- og rasteområder for våtmarksfugl og et stort innslag av truede og sårbare arter.

I 2002 fikk området status som Ramsar-område, det vil si et våtmarksområde med sentral økosystemfunksjon for især fuglelivet av internasjonal betydning. Et av kriteriene hentet fra *Ramsar Information Sheet* for området fremgår det blant annet at «*omfattende skogområde og våtmarksområde med store myrkomplekser. Kvisleflået og Hovdolia NR er et av de største naturskogområdene i Norge. Reservatet er et svært viktig hekke- og rasteområde for en rekke våtmarksfuglarter*»

Ifølge verneforskriften for Kvisleflået og Hovdolia naturreservat § 3 punkt 2 er dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder fredet mot skade og ødeleggelse og § 3 punkt 4 er motorisert ferdsel til lands og til vanns forbudt.

Verneforskriftens § 5 punkt 6 åpner imidlertid opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til nødvendig transport av ved, materialer og utstyr til setre, hytter og buer med beltekjøretøy på godt snødekt mark. Verneforskriften har ingen spesielle unntaksbestemmelser for persontransport slik må den del av søknaden vurderes etter den generelle dispensasjonshjemmel § 48 i naturmangfoldloven.

Bestemmelsen sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Begge vilkår må være tilstede for at dispensasjon skal kunne gis. I tillegg må søknaden vurderes etter de miljørettslige prinsipper i naturmangfoldloven. §§ 8-12 jf. naturmangfoldloven. § 7 om prinsipper ved offentlig beslutningstaking, og vise hvordan disse er vektlagt.

Statsforvalterens vurdering

Kvisleflået og Hovdolia naturreservat består til stor del av et myrlandskap som er et viktig hekkeområde for et stort antall våtmarksfuglarter. Mosaikklandskapet av furuskog, myrer og tjern er en viktig hekkebiotop for gluttsnipe og småspove, som må betegnes som karakterarter. Av spesielle kvaliteter har området store arealer med naturskog og gammelskog, stedvis med urskogpreg eller som ekte urskog samt stort mangfold av skogtyper. Denne mosaikk av habitater innenfor reservatet gjør at arealene året rundt er velegnede oppvekst- og hiområder for ulike arter.

Naturmangfoldloven § 8 sier at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i de naturfaglige vurderinger som ble gjennomført i forbindelse med Ramsar-status tildelingen i 2002 samt utvidelsen av reservatet i 2005, mener vi å ha oppdatert kunnskap gjeldende reservatets biologiske mangfold. Statsforvalterens rapport om våtmarksfugler i Kvisleflået og Hovdolia naturreservat fra 2013 fremgår det at området er et viktig hekkeområde for et stort spekter av våtmarksfugler. Området har et høyt antall hekkende, rødlistede fuglearter, men ingen av artene forekommer i særlig høye tettheter. Like etter isgang raster enkelte andearter som hekker i fjellområdene rundt. Det er også lagt inn en god del observasjoner i Artskart, blant annet finnes en rekke arter av sårbare og nært truet pattedyr, fugler og lav i større tettheter i skoghabitatene i den vestligste del av reservatet, hvor den aktuelle traseen går.

I henhold til naturmangfoldloven § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Statsforvalteren har de seneste årene mottatt et stigende antall søknader vedr. snøskuterkjøring til hytter og setra i og nær Kvisleflået og Hovdolia NR. Statsforvalteren anser det som viktig at en i størst mulige grad unngår aktiviteter i naturreservatet som kan virke forstyrrende på dyrelivet eller føre til skader på plante- og dyreliv. I saker som denne, hvor naturmangfoldet er berørt, er det ikke tilstrekkelig å vurdere skadevirkningene isolert og kun ut fra et nåtidsperspektiv. Den samlede belastning på økosystemet som helhet må i nåtid og fremtid tillegges vekt, blant annet for å forhindre en gradvis forvitring av leveområder, hvor tiltakene finner sted «bit for bit», med risiko for at den samlede belastning blir så stor, at det kan få signifikante konsekvenser for arter og naturtypers bevaringsstatus.

Et naturreservat er den strengeste verneformen med hjemmel i naturmangfoldloven. Denne verneformen brukes for å sikre urørt eller tilnærmet urørt natur eller spesielle naturtyper som det er knyttet internasjonale, nasjonale eller regionale verneverdier til. Stillhet og fravær fra motordur og motoriserte kjøretøy og luftfartøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Det er derfor et overordnet mål å begrense omfanget av motorisert ferdsel i naturreservater som Kvisleflået og Hovdolia naturreservat til det strengt nødvendige. Statsforvalteren ønsker å legge til rette for at naturreservatet i noen grad kan brukes i friluftssammenheng, uten at det går på bekostning av verneverdiene. Slik er det gitt tillatelse, med hjemmel i verneforskriften for Kvisleflået og Hovdolia naturreservat, til å kjøre opp skiløyper i randsonen av reservatet. I denne sammenheng er det lagt vekt på at skiløypene er tilgjengelig for allmenheten. Statsforvalteren ønsker i tillegg å ta vare på at friluftsopplevelsen for folk flest ikke forstyrres av motorisert ferdsel blant annet på skituren. Statsforvalteren kan med hjemmel i verneforskriften for Kvisleflået og Hovdolia naturreservat gi

tillatelse til nødvendig transport med snøskuter av utstyr, ved og materialer til setrer, hytter og buer og har i begrenset omfang gitt slike dispensasjoner med tilhørende vilkår innenfor reservatet.

Det er som nevnt et mål å begrense motorferdsel i verneområder og utmark. Dette for å unngå at den fremtidige samlede belastningen på området blir for stor. Under sammenslåingen av fylkene Oppland og Hedmark ble Fylkesmannen i Hedmark og Fylkesmannen i Oppland den 1. januar 2019 til Fylkesmannen i Innlandet (navneskifte fra 1. januar 2021 til Statsforvalteren i Innlandet). I den sammenheng har praksisen mellom de to fylkene blitt harmonisert, blant annet innen området motorferdsel i verneområder - antall tillatte turer. Praksisen har tidligere vært noe ulik mellom fylkene. Dersom ikke søker kan dokumentere et særlig behov, vil i utgangspunktet Statsforvalteren i Innlandet vurdere motorferdelsbehovet for transport av utstyr og materialer i verneområder slik:

- Ved adgang til hytte/seter med bilveg sommerstid kan det gis dispensasjon på inntil 4 turer pr. husvære med snøskuter vinterstid (tur/retur).
- Uten adgang til hytte/seter med bilveg sommerstid kan det gis dispensasjon på inntil 6 turer pr. husvære vinterstid med snøskuter (tur/retur).

Det finnes bilveg sommertids til den aktuelle setra.

Den aktuelle byningen/setra benyttes av flere medeiere. Når det gjelder omsøkte kjøring med snøskuter gjennom Kvisleflået og Hovdli NR til Luvhøsetra viser vi til at den 23.11.2020 er allerede gitt tillatelse for inntil fire turer i sesongene 2020/2021, 2021/2022 og 2022/2023. Statsforvalteren har knyttet opp antall tillatte turer til husværet, vi er klar over at det kan medføre logistiske utfordringer for brukere og eiere av setra/hytte/bu når transportbehovet må samordnes. De fire turene som er gitt til Luvhøsetra kan derfor disponeres av nærmeste familie til den person som har fått tillatelsen. Denne tillatelsen er for øvrig påklaget, og er til behandling hos Miljødirektoratet.

Statsforvalteren vurderer at den totale belastningen på økosystemet i området vil bli for stor dersom det åpnes opp for at flere personer til samme hytte/bu/setra i Kvisleflået og Hovdli NR får særskilte tillatelser med et antall gitte turer til snøskuterkjøring.

Vi mener at omsøkte kjøring i reservatet kan komme i vesentlig konflikt med vernevedtakets formål og naturmangfoldlovens § 9 «før vare prinsippet» tas i bruk. Naturmangfoldlovens §§ 11-12 regnes ikke som relevant i saken.

Presedensvirkningen av en eventuell dispensasjon til flere brukere/eiere av setra for transport med snøskuter igjennom et naturreservat som ikke vurderes å være strengt nødvendig, mener Statsforvalteren, er problematisk og er tillagt vekt.

Vedtak

Statsforvalteren i Innlandet gir Eimund Åsvang avslag på søknad om å kjøre snøskuter igjennom Kvisleflået og Hovdli naturreservat til Luvhøsetra. Dette begrunnes med at den samlede belastningen ved ytterligere ferdsel med snøskuter, i et sårbart internasjonalt og nasjonalt beskyttet område kan medføre en vesentlig negativ påvirkning av økosystemets funksjon, og vil bety økt press på naturkvaliteter som til nå har vært lite skadelidende.

Avslaget er gitt med hjemmel i § 48 i lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) av 19. juni 2009 nr. 100, samt § 3 punkt 4 i verneforskrift for Kvisleflået og Hovdli naturreservat.

Vedtaket kan påklages etter bestemmelsene i forvaltningsloven § 28. Klagefristen er 3 uker fra dette brev er mottatt. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Marie-Louise Olsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

STATSKOG SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
ENGERDAL KOMMUNE	Engerdalsveien 1794	2440	ENGERDAL
ENGERDAL FJELLSTYRE	Hyttveien 45	2443	DREVSJØ
Statens Naturoppsyn (SNO lokalt)			